

2012
DEĞERLENDİRME
RAPORU

21-23Kasım

2012

ANKARA

BİLİŞİM'2012 DANIŞMA KURULU

Ahmet ACAR	EB Grup Genel Müdürü
Tayfun ACARER	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı
Eşref ADALI	İTÜ Bilgisayar ve Bilişim Fakültesi Dekanı
Serdar AK	Netcad Genel Müdürü
Orhan AKBULUT	ATOS Türkiye CEO'su
Erkan AKDEMİR	Avea Genel Müdürü
Mustafa AKGÜL	İnternet Teknolojileri Derneği Başkanı
Mehmet AKYELLİ	TOBB Bilgisayar Yazılım Meclisi Başkanı
Melih AKYILMAZ	4S Genel Müdürü
Kerem ALKİN	Mobil Servis Sağlayıcı İş Adamları Derneği Başkanı
C.Müjdat ALTAY	Netaş Genel Müdürü
Yusuf Ata ARIAK	Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği Başkanı
Gökhan ARIKSOY	Software AG Genel Müdür Yardımcısı
Ümit ATALAY	İnnova Genel Müdürü
Volkan ATALAY	ODTÜ Rektör Yardımcısı
Ahmet Hamdi ATALAY	Bilgi Güvenliği Derneği Başkanı
Burak AYDIN	Intel Genel Müdürü
Emin Sadık AYDIN	T.C. Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplum Dairesi Başkanı
Emin Haluk AYHAN	MHP Ar-Ge'den Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı
Recep BARUT	STM Genel Müdürü
Murad BAYAR	Savunma Sanayii Müsteşarı
Levent BERKMAN	Softtech Genel Müdürü
Erol BİLECİK	Index Grup CEO'su
Abdullah BÜYÜKBAYRAM	AB Danışmanlık Genel Müdürü
Michel CHAROUK	IBM Türk Genel Müdürü
Kemal CILIZ	Bilişim Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı
Süreyya CİLİV	Turkcell Genel Müdürü
Ümit CİNALİ	Cisco Systems Türkiye Genel Müdürü
Bülent ÇELEBİ	AirTies Yönetim Kurulu Başkanı
Özkan DALBAY	TÜRKSAT Genel Müdürü
Filiz DOĞAN	Oracle Genel Müdürü
İhsan DURDU	T.C.Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Bakan Danışmanı
Murat DURSUN	Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş Adamları Derneği Başkanı
Faruk ECZACIBAŞI	Türkiye Bilişim Vakfı Başkanı
Faruk ERKAN	Superonline Genel Müdürü
Volkan EVRİN	Linux Kullanıcıları Derneği Başkanı
Erkin FINDIK	TÜBİDER Bilişim Sektörü Derneği Başkanı
Arzu GENÇOĞLU	Gartner Türkiye Genel Müdürü
Abdullah Raşit GÜLHAN	Sinerjitürk Etkin İş ve Güç Birliği Platformu Başkanı
Suat GÜMÜŞLÜOL	Oytek Genel Müdürü
Doğan Ufuk GÜNEŞ	Yazılım Sanayicileri Derneği Başkanı
Hüseyin GÜRER	Deloitte Türkiye CEO'su
Emrehan HALICI	CHP Bilişim ve İletişim Teknolojileri Genel Başkan Yardımcısı
Bülent HIÇSÖNMEZ	Google Türkiye Genel Müdürü
Abdullah Orkun KAYA	TTNET Genel Müdürü
Türksel Kaya BENSGİR	TODAİE E-Devlet Merkezi Müdürü
Zeynep KESKİN	SAP Türkiye Genel Müdürü
Murat Cenk KIVILCIM	Alcatel-Lucent Genel Müdürü
İzi KOHEN	Arena Genel Müdürü

Aydın KÖKSAL	Bilişim Limited Şirketi Genel Müdürü
Namık KURAL	Bilişim ve Yazılım Eser Sahipleri Meslek Birliği Yönetim Kurulu Başkanı
Adil Zafer MÜFTÜOĞLU	Tüm Telekomünikasyon İş Adamları Derneği Başkanı
Mehmet NALBANTOĞLU	Koç Bilgi Grubu Genel Müdürü
İlkem ÖZAR	CA Türkiye Genel Müdürü
Serhat ÖZEREN	TEDER Derneği Başkanı
Tamer ÖZMEN	Microsoft Türkiye Genel Müdürü
Can ÖZTURAN	Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı
Ömer ÖZTÜRK	Merkez Bankası Bilişim Teknolojileri Daire Başkanı
Fusun Sarp NEBİL	Tüm İnternet Derneği Yönetim Kurulu Başkanı
Gökhan SAY	Symantec Türkiye Genel Müdürü
Hayri SEVER	Hacettepe Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı
Süleyman SOYLU	AK Parti Ar-Ge'den Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı
N.Levent ŞENSEZGİN	Sybase Türkiye Genel Müdürü
Tuğrul TEKBUŁUT	Logo Yönetim Kurulu Başkanı
Serpil TİMURAY	Vodafone Genel Müdürü
Nejat TOĞRUL	Infopark Genel Müdürü
Timur TUNCER	Vestel Genel Müdürü
Cengiz ULTAV	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı
Serdar URÇAR	HP Türkiye Genel Müdürü
Nafiz ÜNLÜ	Bilişim Güvenliği Derneği Başkanı
Mustafa YANARTAŞ	Bilişim Sektörü Dernekleri Federasyonu Başkanı
Adnan YAZICI	ODTÜ Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı
Tahsin YILMAZ	Türk Telekom CEO-Genel Müdürü
Halit ZAİM	Fujitsu Siemens Genel Müdürü

GİRİŞ

Bu rapor, Türkiye bilişim teknolojileri (BT) ektöründe bulunan tarafların ilgisini genel bir değerlendirmeye odaklamak üzere, **Türkiye Bilişim Derneği (TBD)** tarafından hazırlanmıştır. Raporun amacı, istatistiki verilerden hareket ederek, siyasi iradeyi kullananlar ile BT sektörü üzerine politika belirleyen karar alıcılara destekleyici ve yol gösterici olmaktır.

2012 yılı, küresel ekonomik çalkantının özellikle Avrupa Birliği (AB) ülkeleri başta olmak üzere yeniden yükselişe geçtiği ve belirsizliğin arttığı bir yıl olmuştur. Önümüzdeki dönemde BT sektörünün önündeki büyük tehlikelerden biri, küresel ekonomik belirsizliğin sürmesiyle özel sektörün BT yatırımlarında kısıtlamaya gitmesi sonucunda karşılaşılabilecek sorunlardır. Bu nedenle hükümetin BT sektörünün gelişimini destekleyici paketleri ve kamunun farklı içerik ve kapsamlardaki BT projelerini uygulamaya geçirmesi büyük önem taşımaktadır. FATİH Projesi bu yönü ile de önem kazanmıştır.

Geleneksel ekonomik değerlendirmeler kapsamında cari açığın azaltılması için kamu harcamalarının kısılması ile BT sektöründe de belirli oranda daralma görülmektedir. Ancak kısa vadeli günü kurtarmayı amaçlayan stratejilerin ve yaklaşımların anlamını yitirdiği günümüzde kamu hizmetlerinin sunulması ve kontrolü için yapılacak her türlü BT yatırımının, ekonomik bütünlüğün sağlanmasında da kritik rol oynayacağı kabul edilmiştir. Bu arada TÜBİTAK tarafından cari açığı azaltmak amaçlı 5 yıllık Ar-Ge hedeflerinin belirlenmesi çalışmalarının yapılması planlı gelecek hazırlama çalışmalarına örnek olmuştur.

Diğer gelişmişlik göstergeleri gibi BT'nin de yaygın ve etkin kullanımı, ülkemiz için büyük önem taşımaktadır. Ülke ekonomisine önemli ölçüde katkı sağlayacak duruma gelmiş olan bu sektörün, ulusal sermaye ve yatırımlarla büyümesi, ihracat içindeki payının artırılması, yeni iş alanları yaratmak üzere devlet tarafından desteklenmesi kaçınılmaz hale gelmiştir.

Geleceğe dair yapılan her türlü öngörü ve çalışma, mevcut durumdaki BT kullanım kapsamını önemli şekilde değiştirmedeği sürece Türkiye BT alanında sadece bir tüketici ülke olarak yer almaya devam edecektir.

TUBİSAD tarafından hazırlanan **Dijital Türkiye Platformu** tarafından da desteklenen **Atılım İçin Bilişim** raporu, bu konuda birçok gerçeği göstermesi açısından önem kazanmıştır.

Bununla birlikte BT sektörünün yalnız ekonomik kalkınmanın değil, sosyal kalkınmanın da motoru olduğunun kabul edilmesi gerekmektedir. Bugün BT'nin kullanımı, sosyal hayatın ayrılmaz bir parçası haline almıştır.

Türkiye'nin bilişim toplumuna dönüşebilmesi, ancak ve ancak, toplumun geniş kesimlerinin BT sektöründeki mal ve hizmetlerden yararlanması ile mümkündür.

Bunun en önemli koşulu ise, devlet eliyle gerçekleştirilen işlemlerde BT araçlarının yaygın ve elverişli bir şekilde kullanılmasıdır.

Bu rapor, BT sektörü ile ilgili olarak kamu, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve özel sektör araştırma şirketleri tarafından yayınlanan raporlara bir alternatif değildir. Söz konusu raporları eleştirmek veya geliştirmek amacıyla da hazırlanmamıştır. Raporun, tablo, grafik gibi araştırma sonuçlarından mümkün olduğu kadar arındırılarak, çok öz olarak hazırlanmasına özen gösterilmiştir. Rapor, TBD Yönetim Kurulu tarafından Bilişim'2012 Danışma Kurulu Üyelerinin görüşüne sunulmuş, gelen öneri ve eleştiriler çerçevesinde gerekli geliştirmeler yapıldıktan sonra, TBD Yönetim Kurulu'nun kararı ile Bilişim'2012 etkinliğinde kamuoyuna duyurulmasına karar verilmiştir.

Bilişim 2012 Değerlendirme Raporu'nun oluşumuna katkı veren herkese ve ayrıca, raporun hazırlanmasını sağlayan başta Koray Özer olmak üzere, Türker Gülüm, İ. İlker Tabak ve Coşkun Dolanbay'a teşekkürü bir borç biliriz.

Raporun yıllık değerlendirme raporu olması nedeni ile içerisinde yer alan rakamlar yıl sonu değerleri ile 31.12.2012 itibari ile güncellendikten sonra son sürüm olarak yayınlanacaktır.

Saygılarımızla

Türkiye Bilişim Derneği

Yönetim Kurulu

2011 YILI İÇİN ÖZET

2011 yılında Türkiye’de donanım, yazılım, hizmet, elektronik haberleşme, e-ticaret, savunma sanayii, çağrı merkezi, mobil cihazlar pazarları toplam büyüklüğü 66,7 milyar TL; donanım pazarı 8,9 milyar TL; yazılım ve hizmet pazarı 4,2 milyar TL;; elektronik haberleşme pazarı 27,6 milyar TL; E-ticaret pazarı 18,4 milyar TL;savunma sanayii yazılım ve hizmet pazarı 0,6 milyar TL; çağrı merkezleri 1,8 milyar TL vemobil cihazlar pazarı 4,9 milyar TL olarak gerçekleşti.

BT pazarı 33 milyar dolara ulaştı. Genişbant abone sayısının 8 milyona çıktı. 27 kamu kurumunun 223 hizmeti e-Devlet Kapısı ile sunuyor.

Türkiye’de 2011 itibarıyla nüfusun yarısı, teknoloji ile tanışmadı ve “bilişim okur-yazarı” değil. Avrupa ülkelerinde bilişim okur-yazarlığı yüzde 70 düzeyindeyken, Türkiye’de bilgisayar ve İnternet erişim oranı, hâlâ yüzde 48’lerde.

Donanım, yazılım ve hizmet, elektronik haberleşme, e-ticaret, savunma sanayi, çağrı merkezi 2011 yılı toplam istihdamı ise 125 bin 847 kişi oldu. En fazla istihdam, 55 bin kişi ile çağrı merkezlerinde, en fazla istihdam sağlayan ikinci sektör ise 36 bin 565 kişi ile elektronik haberleşme pazarında gerçekleşti. İstihdamda kadın oranının en yüksek olduğu alanlar, yüzde 70 ile çağrı merkezleri ve yüzde 40 ile bilişim teknolojileri sektörü oldu. En fazla üniversite mezunu istihdamı yüzde 64 ile elektronik haberleşme pazarında, üniversiteli çalışan oranı ise yüzde 60 ile çağrı merkezlerinde. Veriler, bilişim sektörü işgücünün eğitim düzeyi yüksek, nitelikli bir yapısı olduğunu ortaya koyuyor.

2011 yılında Türkiye bilişim sektörünün toplam ihracatı, 732,6 milyon TL olarak gerçekleşti. Bu ihracatın 455.9 milyon TL’lik tutarı yazılımda, 117.6 milyon TL’si donanımda, 159 milyonu ise savunma sanayii de gerçekleşti. Bu veriler, Türkiye bilişim sektörünün ihracatta önemli bir payı olduğunu gösteriyor.

135 milyar dolar ihracat, 240 milyar dolar ithalat (teknoloji ağırlıklı) ile Türkiye dünyanın 16. büyük ekonomisi oldu ancak Türkiye, refah düzeyinde 92. sırada kendine yer bulabildi.

2012 YILINDA NELER OLDU?

Türkiye’de BT pazarının büyüklüğü, 2012’de 31 milyar dolar olacak

Dünyada 2012’nin sonunda BT ürün ve servis harcamalarının 3.7 trilyon dolara ulaşacağı tahmin ediliyor. 2011’de bu rakam 3.5 trilyon dolar seviyesindeydi. Fark yüzde 2,5 dolayında. Dünyada 2011’e göre yüzde 1.4 oranında büyümesi beklenen BT pazarının değerinin de 1.7 trilyon dolara erişmesi öngörülüyor (telekomünikasyon lokomotif sektör olarak yer alıyor).

Türkiye’de 2012 yılında BT pazarının 31 milyar dolar büyüklüğüne ulaşması bekleniyor. Bunun yüzde 23’ünün yazılım, yüzde 43’ünün donanım ve yüzde 34’ünün BT servisleri olarak gerçekleşeceği düşünülüyor. BT sektörünün dünya ticaretindeki payı yüzde 14 iken Türkiye’de bu oranın yüzde 3 civarında olduğu görülüyor.

Mobil uygulama pazarının büyüklüğü, 2012’de 6,8 milyara ulaşacak

2012 yılında mobil uygulama pazarının dünyada 6,8 milyar dolar olması öngörülüyor. Bu rakamın 2013 yılında 29,5 milyar dolar ve 2014 yılı sonunda ise 35 milyar dolar olması bekleniyor.

Facebook kullanımında Türkiye, dünya dördüncüsü oldu

Dünyada Facebook kullanıcı sayısı Ekim 2012 itibarıyla bir milyarı aştı. En büyük Facebook kullanıcısı 155 milyon 710 bin ile ABD, onun ardından 43 milyon ile Endonezya ve Hindistan geliyor. Türkiye 31 milyonu aşan abonesiyle dördüncü sırada yer alıyor.

Bulut bilişim yatırımları dünyada hızla arttı

Bulut teknolojisinin değeri 2011 yılında 91 milyar dolardan 2012 yılı sonunda yüzde 19 oranında bir artışla 109 milyar dolara erişmesi bekleniyor (2013 için 150 milyar dolar öngörülüyor).

Yeni Türk Ticaret Kanunu yürürlüğe girdi

Türkiye, 1956’dan beri yürürlükte bulunan eski Türk Ticaret Kanunu, dünya ticaretinde yaşanan gelişmeler sonucu değiştirdi. Türk Ticaret Kanunu’nun yerine, “Ticari hayatın yeni anayasası” olarak kabul edilen yeni Türk Ticaret Kanunu, 1 Temmuz 2012 itibarıyla yürürlüğe girdi. Yeni Kanun 1 Temmuz 2012’den itibaren yürürlüğe girmekle birlikte, İnternet sitesine ilişkin hükümleri içeren 1524’üncü madde 1 Temmuz 2013’ten itibaren yürürlüğe girecek.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Yönetmeliği yayımlandı

Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Yönetmeliği, 24 Temmuz 2012 tarihli Resmi Gazete’de yayımlandı. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından

hazırlanan “Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Yönetmeliği” 2004 yılında yayımlanmış olan “Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik” yürürlükten 24 Ocak 2013 tarihinde kaldırıldıktan sonra eski yönetmeliğin yerine yürürlüğe girecek. Bu yönetmelikle giderek artan kişisel mahremiyet ihlallerinin azaltılması bekleniyor.

RTÜK’ün “Karasal sayısal yayıncılık” çalışmaları sürdü

Sayısal yayınların izleneceği cihazların teknik özelliklerinin belirlenmesiyle televizyon yayınlarında karasal sayısal yayın teknolojisine geçiş için geri sayıma geçildi. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu’nun (RTÜK), karasal televizyon yayınlarını sayısallaşması ile, Türkiye’de kangrenleşen bir sorun olan frekans karmaşasının da çözülmesi öngörülüyor. İstanbul öncelikli olmak üzere kısa bir süre içerisinde İkinci Nesil Sayısal Karasal Televizyon Yayıncılığı (Second Generation Digital Video Broadcasting Terrestrial, DVB-T2) deneme yayınına başlanması bekleniyor.

TÜRKSAT tarafından işletilen e-Devlet Kapısı IPv6’ya hazır hâle getirildi .

Türkiye’nin bilgi toplumuna geçiş sürecinde önemli bir kilometre taşı olarak 18 Aralık 2008’de açılan e-Devlet Kapısı, AB Projesi olan “Government Enabled with IPv6” (GEN6) kapsamında IPv6’ya geçti. GEN6 projesi ile AB ülkelerindeki kamu bilişim altyapıları ve e-devlet hizmetlerine IPv6 desteğinin sunulması amaçlanıyor. Projeye birlikte, birden fazla ülke tarafından kullanılan sistemlere ve altyapılara da IPv6 desteği sağlanacak. Artık, kamu hizmetlerinin sunulduğu e-Devlet Kapısı da (www.turkiye.gov.tr), IPv6 üzerinden hizmet verecek.

İnternet kullanımıyla ilgili son gelişmeler

2012 yılı ikinci çeyrek sonu itibariyle: Genişbant İnternet abonesi sayısı 18,3 milyonu geçti; toplam İnternet abone sayısının yıllık büyüme oranı ise yüzde 65,9 oldu; halihazırda 15.176 ISDN, 11.223 uydu, 41.141 PLC ile İnternet hizmeti alan abone bulunuyor ve bu grupta abone artışı devam ediyor; Türkiye’de 61 binden fazla çevirmeli bağlantı yapan abone bulunmakla birlikte bu gruptaki düşüş devam ediyor; ADSL teknolojisinin xDSL teknolojisindeki pazar payı ise yüzde 99,8 seviyelerinde gerçekleşti.

2012 yılı ikinci çeyrek itibariyle 50’ye yakın işletmeci aktif olarak hizmet veriyor ve İnternet servis sağlayıcılığına ilişkin gelirler 1.009 milyon TL olarak gerçekleşti.

Türkiye’de nüfusa göre sabit genişbant erişim oranı yüzde 10,3 yükselse bile hâlâ OECD ülkeleri ortalaması olan yüzde 25,6’nın altındadır. Mobil genişbant kullanımında ise beklenen artış gerçekleşmedi. Hemen bu oran Türkiye’de yüzde 14,3 iken OECD ortalaması yüzde 54,3’tür.

2012 yılı ikinci çeyrek itibariyle “Nic.tr” kayıtlarında 307.673 adet “.tr” uzantılı alan adı bulunmakta. Bu alan adlarının, yüzde 69,5’i “com.tr”, yüzde 9,2’si “gen.tr”,

yüzde 3,7'si "gov.tr", yüzde 3,5'i ise "web.tr" uzantısına sahip. Bu alan adlarında bulunan İnternet sitelerinin; yüzde 80'i Türkiye'de, yüzde 11'i ABD'de, yüzde 4'ü Almanya'da, yüzde 2'si Hollanda'da, yüzde 1'i İngiltere'de ve yüzde 2'si diğer ülkelerde barındırılıyor.

Dört adet elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı hâlihazırda faaliyetine devam ediyor. 2011 yılı sonu itibariyle oluşturdukları sertifika sayıları; 323.242 adet elektronik imza, 198.783 adet mobil imza olmak üzere toplam 522.025. 30 Haziran 2012 tarihi itibariyle bu sayı 402.563 elektronik imza, 223.161 mobil imza olmak üzere toplam 625.724'e ulaştı. 2012 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki döneme göre elektronik imza sayısında yüzde 8,1, mobil imza sayısında ise yüzde 5,4 artış oldu. Ancak her ne kadar akıllı telefon kullanım oranı ciddi derece artmasına karşın hâlâ her 320 kişiden biri mobil imza kullanıyor. Bu durum yalnız bilinçsiz akıllı telefon kullanımı olarak değerlendirilebileceği gibi mobil imzanın yaygınlaşması için gerekli uygulamaların geliştirilmediği veya bilgilendirmenin de yapılmadığı biçiminde de yorumlanabilir.

İnternet'e erişen ev oranı, yüzde 47,2'ye yükseldi. Kentlerde İnternet'e erişim oranı yüzde 55,5 iken, kırsal yerlerde bu oran yüzde 27,3 oldu. İnternet'e erişimde evler, yüzde 70 ile ilk sırayı aldı, 5 kullanıcıdan biri İnternet'ten alışveriş yaptı ve kamu ile iletişimde İnternet kullanımını arttı. Evlerde İnternet'in en çok çevrimiçi haber, gazete ya da dergi okuma ve haber indirme için kullanıldığını ortaya koydu. 2012 yılı ilk üç ayında İnternet kullanan bireyler, İnternet'i en çok yüzde 72,5'le çevrimiçi haber, gazete ya da dergi okuma, haber indirme için kullanırken, bunu yüzde 66,8'le e-posta gönderme/alma, yüzde 61,3'le mal ve hizmetler hakkında bilgi arama, yüzde 49,1'le oyun, müzik, film, görüntü indirme ve oynama izledi.

2012'nin ilk 3 ayında, 16-74 yaş grubu İnternet kullanan bireylerin yüzde 70'i İnternet'i evde kullanırken, bunu yüzde 33,8'le iş yeri, yüzde 17,8'le arkadaş, akraba evi, yüzde 16'yla İnternet kafe, yüzde 7,2'yle eğitim alınan yer, yüzde 5,9'la kablosuz bağlantının yapılabildiği yerler izledi. İnternet kafelerde İnternet kullanımını bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 18,7 idi.

Kamu kurum ve kuruluşları ile iletişim kurmada İnternet kullanımını arttı. 2011 yılı Nisan ile 2012 yılı Mart aylarını kapsayan son 12 aylık dönemde İnternet kullanan bireylerin kişisel amaçla kamu kurum/kuruluşları ile iletişimde İnternet kullanma oranı yüzde 45,1 olarak belirlendi. Bu oran önceki yılın aynı döneminde yüzde 38,9'du. Kullanım amaçları arasında kamu kuruluşlarına ait web sitelerinden bilgi edinme yüzde 42,9'la ilk sırayı aldı.

Türkiye'de kayıtlı 27 bin 500 İnternet kafe var

Türkiye'nin her ilinde bulunan internet kafelerin 3 bin 125'i (yüzde 10) İstanbul'da faaliyet gösteriyor. 30 İnternet kafe ile Ardahan, en az İnternet kafe bulunan kent oldu. İnternet kafe sayısı bakımından Türkiye'de ilk 10'a giren iller, 3 bin 125 ile İstanbul, bin 793 ile İzmir, bin 97 ile Ankara, bin 81 ile Bursa, bin 45 ile Antalya, 892

ile İçel, 780 ile Konya, 705 ile Gaziantep, 668 ile Manisa, 627 ile de Adana. En az İnternet kafenin bulunduğu kent ise 30 ile Ardahan.

FATİH Projesi sürüyor

Fırsatların Arttırılması ve Teknolojinin İyileştirilmesi Hareketi (FATİH) Projesi ile yeni eğitim-öğretim yılında dağıtılacağı bildirilen 40000 tablet bilgisayarlarla öğrencilerin özellikle sayısal dersleri daha rahat anlamaları amaçlandı. Bunun için bütün dersler tablet bilgisayarlara uygun eğitim materyalleriyle MEB ve TÜBİTAK tarafından yeniden hazırlanıyor. Bu çerçevede her iki kurum da bazı derslerde animasyon, bazılarında sesli dosya, bazılarında bağlantı kullanılması için çalışmalar yürütüyor. MEB ve TÜBİTAK'ın ortak çalışmasıyla hazırlanacak derslerin, yeni ders yılına kadar tamamlanıp web ortamından erişime sunulması hedefleniyor.

Projesinin geçen eğitim-öğretim yılında başlatılan pilot uygulamasında, Türkiye genelinde 17 ildeki 52 okulda öğretmen, öğrenci ve idarecilere olmak üzere toplam 12 bin 800 tablet bilgisayar ve 500 akıllı tahta dağıtıldı. Pilot uygulama için Samsung ve General Mobile'dan tablet, Vestel'den ise akıllı tahta alındı.

FATİH Projesi'nin ikinci aşaması olarak 2012 yılı içerisinde 40 bin civarında tablet alınması ve pilot uygulamanın yaygınlaştırılması hedefleniyor.

Çağrı merkezleri pazarı, dünyada 340 milyar, Türkiye'de ise 2 milyar dolara dayandı

Dünyada geçen yıl 340 milyar Dolar, Türkiye'de ise 1,8 milyar TL pazar büyüklüğüne erişen çağrı merkezleri sektörü, küresel çapta önemli bir istihdam yaratıp kritik bir rol üstlendi. Hızlı büyümesine karşın henüz küçük olduğuna dikkat çekilen, dünyada toplam 130 bin merkez ve 9 milyon masayla hizmet veren sektör, Türkiye'de yaklaşık 55 bin kişiye istihdam sağlıyor.

Türkiye çağrı merkezi pazarındaki bu hızlı büyüme yurtdışından önemli yatırımcıları Türkiye'ye çekmekte ve satın almalar sonucunda sunulan hizmetler bölgesel pazarlara doğru yönelmektedir.

Dijital oyun pazarı, Türkiye'de 200 milyon dolar oldu

70 milyar dolarlık dünya dijital oyun pazarında Türkiye, 200 milyonluk bir pazar payına sahip. Yine basit bir yapımın saniyesinin bile 300 dolar olduğu animasyon sektöründe dünyada yaklaşık 50 bin, Türkiye'de ise bin kişi çalışıyor. Ekonomik krizlerden pek etkilenmeyen, tüm dünyada İnternet'ten sonra en hızlı büyüyen ikinci sektör olan dijital oyun sektörü, 2011 verilerine göre dünyadaki toplam büyüklüğü 70 milyar dolara ulaşıp Hollywood'u geride bıraktı. PC kutu ve konsol oyunları pazarı 40 milyar dolara yaklaşırken, online ve sosyal oyun pazarı 20 milyar doları aştı. Çok oyunculu çevrimiçi oyun (massivelymultiplayer online- MMO), bu pazardan 15 milyar dolarlık pay alırken, sosyal oyunlar 1,5 milyar dolara yaklaştı. 8 milyar dolar olan mobil oyun pazarının ise 2014'te 12 milyar dolara ulaşması

öngörülüyor. Türkiye dijital oyun pazarında 2012'de 450 milyon dolara ulaşacağı tahmin ediliyor.

T.C. Kalkınma Bakanlığı Türkiye'nin bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri belirlemek için hizmet satın alımına gidiyor

T.C. Kalkınma Bakanlığı, Türkiye'de 2003 yılından bu yana yürütülen bilgi toplumuna dönüşüm hedefine yönelik çalışmaların bir devamı olarak, uygulanacak bilgi toplumu politika, hedef ve stratejilerinin belirlenmesine altyapı teşkil edecek çalışmaları ortaya çıkaracak bir hizmet alımı gerçekleştirecek. Bu hizmet alımı sonrasında Türkiye'nin 2020 yılına kadar takip edeceği bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri Bakanlık koordinasyonunda ilgili kesimlerin katılımı ile oluşturulacak. Sektörün gelişimi için atılması gerekli adımlar belirlenirken, Bilgi Toplumu Stratejisi'nin hazırlanması sonrası öne çıkan başta sanallaştırma, bulut bilişim, yeşil bilgi teknolojileri, anlamsal ağ (semantic web), ağ 2.0 (web 2.0), bu teknolojinin iş dünyasındaki yansıması olan kurumsal 2.0 (enterprise 2.0), ağda bütünleşik uygulamalar (web mashups), kesintisiz bilişim (ubiquitous computing) gibi alanlar olmak üzere gelişmeler göz önünde bulundurulacak.

Türkiye'nin ulusal istihdam stratejisi için oluşturduğu eylem planı belirlendi

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanan strateji çalışmasında girişimcilik ön planda tutuluyor. Özellikle üzerinde durulan sektörlerin başında bilişim geliyor. Yeni yol haritasına göre, bilişim sektörü için her yıl için 10 bin uzman yetiştirilecek. Bilişim için toplam istihdamda hedeflenen pay ise yüzde 3 olarak belirlendi.

ECDL, MEB-TBD işbirliğiyle verilecek

Avrupa Birliği'nde oluşturulan ve 148 ülkede geçerliliği bulunan Avrupa Bilgisayar Yetkinlik Sertifikası'nın (European Computer Driving License- ECDL) Türkiye'deki lisans sahibi olan Türkiye Bilişim Derneği (TBD), Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ile işbirliğine gitti. MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü ile TBD arasında, 17 Mayıs 2012'de ECDL İşbirliği Protokolü imzalandı. İmzalanan bu protokol ile birlikte ECDL, 160 saatlik MEB Bilgisayar İşletmenliği sertifikası ile denklik kazanmış oldu.

Bilgisayar Mühendisleri Odası kuruldu

Türkiye'de 30 yıllık bir geçmişi olan, uzun yıllar Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne (TMMOB) bağlı Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) çatısı altında çalışmalar yapan bilgisayar mühendisleri, nihayet bağımsız bir oda olarak örgütlendi. "Bilgisayar Mühendisleri Odası- BMO" kurulması yönündeki son önerge, 24 Mart 2012'de EMO Genel Kurulu'na sunuldu. EMO'nun 43. Olağan Genel Kurulu'na sunulan önerenin oy çokluğu ile kabul edilmesi ile tarihi bir adım atıldı. 31 Mayıs-3 Haziran 2012'de gerçekleştirilen TMMOB'un 42. Olağan Genel Kurulu'nda da oy çokluğu ile nihai karar alındı.

Akademik Araştırmalara Yönelik İşbirliği Anlaşması imzalandı

Intel ile ODTÜ ve Bilkent Üniversitesi arasında "Akademik Araştırmalara Yönelik İşbirliği Anlaşması" 2010 Mart ayında imzalanmıştır. Intel bu kapsamda, ODTÜ'nün Mikroelektro Mekanik Sistemler Araştırma ve Uygulama Merkezi'ne 2,5 milyon ABD doları ekipman desteği yapacağını, ayrıca ODTÜ'de yürütülecek Enerji Verimliliği Projesi ile Bilkent Üniversitesi'nde yürütülecek "Kutupsal Kodlar" projelerinin hayata geçmesi için destek vereceğini taahhüt etmiştir.

Ar-Ge'ye destek yönetmeliği yayımlandı

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Ar-Ge'yi desteklemek için 12 Eylül 2012 tarihinde bir yönetmelik yayımladı. Bu yönetmeliğe göre, elektronik haberleşme, uzay ve havacılık alanında yerli tasarım ve üretime yönelik araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetlerine ilişkin yapılan projeler bakanlıkça desteklenecek.

Siber güvenlik konusunda Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı koordinatör oldu

20 Ekim 2012 tarihli ve 28447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/3842 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla ulusal Siber Güvenliğin sağlanması için Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Koordinatör olarak belirlendi. Bu karar çerçevesinde çeşitli bakanlık ve kurum yöneticilerinden oluşan bir Siber Güvenlik Kurulu oluşturulacak.

STK'lar, Dijital Türkiye Platformu altında toplandı

Türkiye'nin 2023 yılı hedefleri arasında yer alan 160 milyar ABD dolarlık bilişim sektörü büyüklüğünü hedefleyen sivil toplum kuruluşları, Dijital Türkiye Platformu çatısında toplanmıştır. Platform çatısına Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD), Türkiye Bilişim Vakfı (TBV), Türkiye Bilişim Derneği (TBD), Türk Elektronik Sanayicileri Derneği (TESİD) ve Elektronik Cihazlar İmalatçıları Derneği (ECİD) katılmış ve kamuyu bilinçlendirme başta olmak üzere birçok etkinliği ortak yapma konusunda prensip kararı almıştır.

2012 YILINDA NELER OLMADI?

Geçiş Hakkı Kullanımı konusunda kamu yararı yeterince gözetilemedi

Hızlı hatların ülke sathına yaygın şekilde tesis edilmesi, İnternet erişimi oranlarının artmasına ve ülkelerarası bilişim tabanlı toplumsal gelişimin en önemli ön şartı sayılmaktadır. Bu hatların tesis edilebilmesi için yasa ile işletmecilere verilmiş olan, “Geçiş Hakkı” kullanımıyla kamu veya özel kişi/kuruluşlara ait arazilerden kabloların geçirilmesi gerekmektedir. Avrupa Birliği ve dünyanın gelişmiş ülkelerindeki uygulamalarına baktığımızda birçok ülkede yerel yönetimlerin ve merkezi yönetimin bu tip altyapıların imalatı için destek verdiğini görülmektedir. Yerel yönetimler bu desteğin görev alanlarındaki şehirleri için hem bireysel hem de ticari alanlarda ciddi ayrıcalık sağlayacağını farkında olarak adeta yarış edercesine rekabet ve küreselleşmeye destek vermektedir. Ancak ülkemizde “Geçiş Hakkı” konusunda büyük sorunlar yaşanmaktadır. Fiber optik şebekelerin tesis edilmesini kâr amacı gütmeyen halka hizmet için desteklemeleri gereken bazı yerel yönetimler ve kamu kuruluşları, ne yazık ki bu işi gelir elde etmek amacıyla kullanmak istemektedir. Bu durum ise hizmetin halka yaygınlaşmasının önünde aşılması zor olmamak ile birlikte hala bir engel olarak durmaktadır. Bir yandan fiber optik şebeke kurarak yatırım yapmak isteyen işletmecilerin önünden bu engelin kaldırılması bir yandan da tekelleşme olmamasına da azami dikkat edilmesi gerekmektedir.

Kablo İnternet erişimi beklenen düzeyde yaygınlaşamadı

ADSL hizmetlerine önemli bir seçenek olan genişbant kablo İnternet erişimi konusunda işletmeci firmalar karşılaştıkları hukuki sorunlar nedeniyle yeterli gelişimi gösteremediler. Kablo İnternet hizmetlerinin kullanımında abone sayısında belirgin bir artış olmakla beraber bu sayı henüz istenen seviye ulaşmadı.

Yeni teşvik sisteminde bilişim, tek başına yer almadı

Ekonomi Bakanlığı tarafından açıklanan yeni teşvik sisteminde bilişim tek başına değil sağlık turizmi, film ve eğitimle birlikte yer aldı. Bakanlık bu dört kalemi hizmet ihracatında öncelikli desteklenecekler olarak belirleyerek reklam, ulaşım, organizasyon gibi harcamalara çeşitli destekler getirdi.

Kamu ihaleleri mevzuatında beklenen iyileştirmeler yapılmadı

Kamu ihaleleri mevzuatının, bilgi teknolojileri, sabit telefon, internet ürün ve hizmetlerine yönelik devlet alımları için uygun olmadığı yönündeki gerek sivil toplum örgütleri, gerek (kimi) idareler ve gerekse çeşitli şirket eleştirilerinin sonuca kavuşmasına yönelik önlemler bu dönemde de hayata geçirilmedi.

2011'de görülen aşağıdaki eksiklikler 2012 yılında da devam etti

- Girişim sermayesi eksikliği,
- Ar-Ge teşvikleri ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan sorunlar,
- Fikri mülkiyet hakları ile ilgili yetersiz düzenlemeler,
- Üniversite sanayi işbirliğinin istenen sayılara ulaşmamış olması,
- Dış ticaret mevzuatı uygulamaları sorunları,
- Dış kaynak kullanım yetersizliği,
- Nitelikli iş gücü açığı Sektör'deki yüksek vergi ve karmaşık vergi yapısı,

2012 yılında da 2011'e benzer şekilde devam etti.

NE YAPMALI?

Telekom sektöründe rekabet stratejisi değişmeli

Telekom sektöründeki sadece hizmete dayalı yetersiz seviyedeki rekabet yerine, altyapıya dayalı yaygınlaşmaya esas bir rekabete öncelik verilmelidir.

Kablo TV şebekesi yeni girişimcilere açılmalı

Kablo TV şebekesinin 10.02.2005 tarih ve 05-10/81-30 sayılı Rekabet Kurulu kararı doğrultusunda alternatif İnternet servis sağlayıcıların erişimine açılması ya da özel sektöre devredilmesi konusu gündeme alınmalıdır.

Mobil sektördeki verimlilik ve kârlılık sorunlarını çözmek için önlem alınmalı

Mobil sektörde rekabet var gibi gözükse de gerçekte rekabet sorunu ile birlikte verimlilik ve kârlılık sorunu bulunmaktadır. Bu sorunun çözümü için alınacak her türlü tedbirin ivedilikle hayata geçirilmesi, hem rekabetin güçlendirilmesi hem de tüketici faydasının artırılması açısından zorunluluk arz etmektedir.

Mobil telekomünikasyon hizmetlerinde tüm işletmecilerin adil koşullarda ve etkin rekabet edebilmesi; sektörde sürdürülebilir gelişimi temin edecek, sonuç olarak ülkemizde mobil hizmetleri kullanan tüketiciler bundan en üst seviyede yarar sağlayacaktır. Bu doğrultuda, önümüzdeki dönemde yapılacak düzenlemelerde mevcut pazar koşullarının ve işletmeciler arasında farklılıkların göz önünde bulundurulması büyük önem taşımaktadır.

TÜBİTAK Ar-Ge desteklerindeki sorunlar çözülmeli, bilişim projelerine daha çok pay ayrılmalı

TÜBİTAK'ın Ar-Ge desteği sağladığı projelerde kendi enstitülerini desteklemesi eğilimi sürmektedir. Ayrıca, üniversite ve sanayi tarafından üretilen projelere TÜBİTAK desteği sağlamada sorunlar yaşanmaktadır. Araştırma projelerinden ziyade geliştirme projelerine destek verilmektedir. Başvuru süreçleri basitleştirilmeli, ödeme süreçleri ise yeniden değerlendirilmelidir.

TÜBİTAK tarafından sağlanan Ar-Ge destekleri büyük şirketler için azami yüzde 60, KOBİ'ler için yüzde 75 oranında olup, tüm sektörler için aynıdır. Pek çok Avrupa ülkesinden yüksek olan bu oranlar, destek oranının tüm sektörler için aynı olması nedeniyle tartışmaya açıktır. Oysa ülke olarak üstünlük sağlayabileceğimiz bilişim teknolojileri öncelikli alanlardan birisi olması Vizyon 2023 hedeflerine ulaşmak için de bunun önemli bir konu olarak değerlendirilmelidir.

Ar-Ge yatırımları ve inovatif şirketler desteklenmeli

Evrensel hizmet, Ar-Ge fonlarını kullanarak; ticarileşen Ar-Ge yatırımları ve inovatif şirketleri destekleyecek fonlar, sektöre kullanılmalı ve girişimcilik desteklenmelidir.

KOBİ'lere "Hak Ediş" usulü yapılan ödemelerin yol açtığı sorunlar çözülmeli

Halen hak ediş usulü ile yapılan ödemeler özellikle KOBİ'leri zorlamaktadır. Burada Avrupa Komisyonu'nun Çerçeve Programları'nda uyguladığı gibi ön ödeme sisteminin getirilmesi tartışılmalıdır. Bu ve benzeri uygulamalar zaten kıt kaynakları olan yerli yazılım sanayinin gelişimini yavaşlatmaktadır. Bunda, Ar-Ge ve inovasyon konularında işbirliği kültürünün gelişmemiş olması ve gelişmesi için teşvik ve olanakların sağlanmamış olması da önemli rol oynamaktadır.

Lisanslama, sektörün ihtiyaçları doğrultusunda iyileştirilmeli

Patent ve fikri mülkiyet haklarının tanımı, uygulaması ve adil kararlara bağlanması yönünde ciddi eksiklikler bulunmaktadır. Mevcut mevzuatta bilişim ürün ya da hizmetlerinin anlamlı biçimde lisanslanmasına olanak verecek iyileştirmeler yapılmalıdır.

Telif hakları ve tescil kanun ve yönetmelikleri genellikle mamul hale gelmiş yazılım ürünlerine hitap etmektedir. Yazılım ürünlerini kapsayan, yeni yürürlüğe sokulmuş olan İsteğe Bağlı Tescil Yönetmeliği, fiziki koşulları ve kaynak kodunu korumak konusunda atılmış ilk önemli adım olmakla birlikte ihtiyaçları karşılamaktan uzaktır. Yazılım ürünü TOBB kanununda sanayi ürünü kabul edilmekteyken, ihracat mevzuatında hâlâ hizmet olarak kabul edilmektedir. Bu durum yazılım sektörünün ihracat teşviklerinden faydalanmasını engellemektedir.

Vergilendirme mevzuatı yerli sanayiye/sermayeyi koruyacak şekilde değiştirilmeli

Stratejik önemi olan bilişim alanındaki vergiler sadece bu sektörlerin büyümesini engellemeyip, bilişim toplumuna giden yolda Türkiye'yi yavaşlatmaya devam etmektedir. Gerek Hükümet Programı, gerek Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve BTK'nın stratejik planlarında belirtilmiş genişbant kullanımının yaygınlaşması ve vatandaşlara ulaşımının sağlanması çalışmalarının başarılı olabilmesi için sabit genişbant İnternet'te olduğu gibi mobil genişbant İnternet için abonelerden alınan ilk tesis vergilerinin kaldırılması gerekmektedir. Yerli sermayenin güçlenmesini engelleyebilecek vergi uygulamaları yerli yatırımcıları yabancı şirketler karşısında zayıf duruma düşerek, bu şirketlerimizin küresel oyuncular tarafından kolaylıkla devralınmasının önü açılmaktadır.

2023 hedefleri için robotik, nano teknoloji, tele tıp gibi bilişim alanlarına yönelmeli

Türkiye'nin 2023 yılında dünyanın ilk 10 ekonomisi arasında yer alması için yılda ortalama yüzde 8,5 büyümesi gerekiyor. Bu büyüme, klasik ekonomik aktörlerin hiçbiri ile sağlanamazken sadece bilişim teknolojilerinin etkin ve verimli kullanımıyla olanaklıdır. 2023 hedeflerine erişebilmenin yöntemi, öncelikle mevcut olan robotik, nano teknoloji, tele tıp gibi çözümlerin üretim ve hizmet sunumunda kullanılmasını zorunlu kılmaktır.

Bilişim sektörü için tek muhatap olmalı

Sektörün muhatap ihtiyacı karşılanıp koordinasyon sağlanarak kamuda tek muhatap organizasyonu netleştirilmelidir. Yazılım ve hizmet sektörünü destekleyecek politikalar oluşturulmalıdır.

Bilişime talep artırılmalı

Çevrimiçi hizmet üretimine teşvik verilerek; genişbant ucuzlatılarak; bilişimi tüm ekonomik faaliyetlerde yaygınlaştıracak politikalar uygulanarak talep artırılmalıdır.

Devlet ve özel sektör arasındaki haksız rekabete son verilmeli

Devlet kurumları ve özel sektör şirketleri arasındaki haksız rekabet engellenerek; standartlar yaygınlaştırılarak rekabetçi bir piyasa oluşturulmalıdır.

Bilişim işbirliği projelerinde yeni yöntem arayışlarına gidilmeli

Devlet, sanayi ve üniversite işbirliği için, geleneksel yöntemleri aşan yeni model arayışına gidilmelidir.

Güvenli İnternet konusunda uluslararası işbirliğine gidilmeli

Güvenli İnternet sadece ülkemizin sorunu değil, uluslar arası bir sorun. İnternet sitelerinin tek başına Türkiye'den engellenmesi çok zor. Çünkü filtrelemeler, biraz teknik bilgisi olan kişilerce çok kolay aşılabiliyor. Bunun için, tüm dünyayla birlikte "yönetişim ilkeleri ışığında"- İnternet'teki zararlı içerik ve bilişim suçlarıyla mücadele edilmesi, uluslararası işbirliklerine gidilmelidir. Bu noktada siber suçlar alanındaki ilk uluslararası sözleşme olan, 2001'de imzalanan Avrupa Konseyi Siber Suçlar Sözleşmesi önem kazanıyor. Bu sözleşme, suçların küresel özellik göstermesi nedeniyle sadece Avrupa Birliği'ne üye ülkelere değil, diğer ülkelere de imzaya açılmıştır.

Güvenli İnternet konusunda öncelikle Türkiye, uluslararası üyelikleri, (örneğin İnternet Hatları Uluslararası Derneği 'The International Association of Internet Hotlines Providers-INHOPE') artırılmalıdır. Ayrıca STK'lar devreye girmeli ve otokontroller olmalıdır.

Yasal altyapı ihtiyaçları karşılayacak düzeye getirilmeli

Güçlü ve yasal bir altyapı oluşturularak sektörün hızla büyümesi sağlanmalıdır.

Kişisel veriler ve gizliliğin korunması yasalarla teminat altına alınmalı

Kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunmasının sadece BTK tarafından ve e-haberleşme sektörüne yönelik düzenlemeler ile değil, tüm sektörleri içine alabilecek kapsam ve etkinlikteki bir kanunla düzenlenmelidir.

Bilişim sektöründe uluslararası standartlar, takım çalışması ve pazarlama faaliyetlerine önem verilmeli

Katma değeri yüksek olan bilişim teknolojileri alanında başarılı olmak için uluslararası standartlara uyum, takım çalışması kültürünün gelişimi ve pazarlama faaliyetlerine önem verilmelidir. Firmalar yenilikçi, yaratıcı proje ekipleri kurmalıdır.

Eğitim politikaları istihdam yaratılmasına dönük olmalı

Bilgi ve iletişim sektörüne dayalı istihdam yaratılmasına dönük eğitim politikası geliştirilmelidir.

SON SÖZ

2012 yılı içinde gerçekleşen ve gerçekleşmeyenlere baktığımızda ülke hedefi olarak gördüğümüz “**Bilişim Toplumuna**” ulaşılmasında daha yolumuzun olduğu görülmektedir.

Ülkemizin bilgisayar okur-yazarlığını artırmak için çok hızlı hareket etmek zorunda olduğunu bu yıl da tekrar vurgulamak gerekmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarındaki okuma-yazma seferberliği gibi bir **bilgisayar okur-yazarlığı seferberliği** başlatılarak toplumumuzun büyük kesiminin bu teknolojileri kullanabilir hale getirilmesi “Bilişim Toplumu” yolunda atılacak önemli bir adım olacaktır. Buna paralel olarak atılacak önemli bir diğer adım da, kullanıcılara katma değer sağlayacak yararlı içeriklerin geliştirilmesidir.

Türkiye'nin 21. yüzyılda etkin bir dünya gücü olarak var olabilmesi ancak ve ancak kendi teknolojilerini üreterek uluslararası rekabet edebilen bir konumdaki bir bilişim sektörüne sahip olmasıyla mümkündür. Bunun için **devletimizin bilişim sektörünü stratejik sektör olarak tanımlaması** ve ölçülebilir hedeflerini belirlemesi gerekmektedir. Bu hedeflere ulaşmada tüm STK'lar, üniversiteler ve özel sektör bir bütün olarak kenetlenecek ve devletimize her türlü desteği verecektir.

Bu raporda ülkemizde bu sene yapılan ve gerçekleştirilenler için katkı veren herkese teşekkürü bir borç biliyoruz.

Gerçekleştirilemeyenler için daha fazla çaba harcanması gerektiğine ve ortak akılla çözümler üretilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Neler yapılmalı konusunda ise daha çok şeyler söylenebileceğine inanıyoruz.

Saygılarımızla

Kaynaklar

- *1+ İlk 500 Bilişim Şirketi 2012, İnterpromedya
- *2+ BTK Üç Aylık Pazar Verileri Raporu, 2012-2. Çeyrek.
- *3+ TBD Bilişim Dergisi, sayı 139-147 - 2012
- *4+ TÜBİSAD Atılım İçin Bilişim Raporu -2012
- *5+ İstanbul Bilgi Toplumu İzleme Grubu Raporu 2012-07-02
- *6+ [Dünya Ekonomik Forumu](#) yıllık [Küresel Bilişim Teknolojisi Raporu](#) - 2012
- *7+ [TÜİK Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması](#) -2012
- *8+ BSD "Bilişim Sektörü Verileri-Bilgi Merkezi Projesi" Çıktısı -2012
- *9+ Fatih Projesi Çalıştay Raporu -2012